

I Z iua a cincea și următoarele

„Începe cea de cincea zi de școală, ziua de șase Răpciune, ziua Sfintei Vineri mult iubită de copii și fete pe care, se spune, le ajută să se căsătorească și să facă prunci frumoși și sănătoși.

Acum ucenicii își vor aminti pe rând ce au scris în jurnalele lor în aceste zile, adică CE au făcut, CE au învățat și CUM au învățat, creându-și în acest caiet de învățatură o primă variantă de păstrare a propriei memorii, cu prolog și situație inițială, cu dezvoltare și situație finală și, sperăm cu toții, cu epilog”

Feedback. Acestea sunt cuvintele din deschiderea ultimului capitol din „Caietul de învățatură” al ucenicilor solomonari participanți la Școala solomonarilor lui Solomon Marcus din septembrie în care tema a fost a cea a „istoriei prezente”, consemnată, pe măsură ce se face, în jurnalele extim/intim video, audio și scrise.

Ele ne-au orientat programul zilei. Ca să intrăm în atmosferă, s-au vizionat vlogurile făcute în zilele precedente, profesionist, de Sebastian Topan și aproape profesionist, de ucenicii din Hunedoara. Apoi, contra cronometru, elevi și profesori au selectat pentru fiecare din zilele anterioare un fapt/o situație pentru *Jurnalul extim*; o stare/un sentiment pentru *Jurnalul intim*; o idee cu care au rămas pentru nou introdusul *Jurnalul reflexiv*. De pildă, în prima zi s-au rostit mesaje de bun venit ale oaspeților și gazdelor (ne-am creat un fel de tradiție în a folosi un limbaj ușor arhaizant), s-au testat așteptările și au fost prezentați primii invitați, un scriitor, Horia Corcheș, care a lansat provocarea întâlnirii, o facilitatoare media, Geanina Avram, și o bună cunosătoare a poveștilor cu solomonari și școala lor, Camelia Circa-Chirilă. A urmat un forum de discuții pe tema tehnologiei digitale cu urmările ei asupra vieții noastre. Iar pentru că suntem la o lecturiadă s-au făcut schimburi de cărți și de mesaje din cărți ca, în încheierea programului, în grupuri mai mari sau mai mici ucenicii s-au răspândit prin Cluj în căutarea unui loc bun de citit și s-au făcut fotografii, postate pe grupul de pe facebook pentru a servi ca material documentar pentru atelierul de fotografie de a doua zi. În zilele următoare lucrurile s-au mai așezat, s-au repetat prima și ultima secvență cu alți nvițați, cu alte discuții și cu alte locuri bune de citit, iar în a doua și a treia au avut loc simultan ateliere de film/video și drama în care tehnologia a fost pusă în scopul descoperirii identității, comunicării și învățării. Programul zilelor s-a putut reface cu ușurință, pentru că, la fel ca într-un caleidoscop, fiecare a reținut altceva. În ce privește jurnalul intim, stările/sentimentele au fost cam aceleași: la început, emoție, teamă, apoi, bucurie, entuziasm, exaltare, regret și nostalgie, la sfârșit. Ideile cu care s-a rămas: profesorii – „importanța jocului la clasă”, „să invit scriitori”, „să intensific utilizarea tehnologiei la ore”, „uneori soluțiile de rezolvare vin din partea elevilor” etc.; elevii – „poți face orice, dar cu pasiune”, „este bine să mai ieși din zona ta de confort”, „orice postare te reprezintă” „jonglăm cu două identități, una offline și una online” etc.; împreună, elevi și profesori

– „trecutul nu poate fi schimbat, dar viitorul poate fi influențat”, „asimilez trecutul, dar sunt omul prezentului și al viitorului.”

Ziua a cincea continuă cu comunicarea temelor pentru „examenul de absolvire” și, pentru că suntem la o lecturiadă despre „Istoria unui posibil viitor”, se încearcă un exercițiu prospectiv cu temă liberă, „Ce s-ar întâmpla dacă...”. Majoritatea a scris despre ce s-ar întâmpla dacă Lecturiadele nu ar exista. La sfârșit se adună într-un borcan mare de plastic vopsit argintiu postiturile albastre, verzi, roz cu mesajele pentru viitorii ucenici solomonari, adică pentru cei din 2020, și mi se oferă borcanul aproape plin. Voi fi păstrătoarea lui până la o nouă întâlnire din septembrie.

Follow up. A trecut mai bine de o lună de la încheierea Școlii solomonarilor. Am primit eseurile și jurnalele de la cei care doresc să aplice pentru un loc de „ambasadori ai continuității” la Lecturiada din 2020. Nu a fost ușor să completeze „Caietul de învățatură”. Notațiile zilnice s-au transformat adesea în memorii sau în jurnal al jurnalului. A fost până la urmă o punere în fapt a ceea ce au învățat despre cum funcționează scrisul la Camil Petrescu sau Mircea Eliade. O provocare a fost și eseu care avea ca punct de pornire o afirmație a psihologului Mircea Miclea. Cei mai mulți au optat pentru o atitudine polemică.

Dintre profesori, mulți au diseminat experiența Lecturiadei în cercuri pedagogice și în presa locală. Mai important e că au început să multiplice în clasă sau în afara ei ceea ce au experimentat la Cluj. La Galați se continuă în clasă exercițiul de sfârșit de zi de la lecturiada cu scrisoarea în care se răspunde provocării lansate de Horia Corcheș, la Caracal se scriu eseuri despre „generația mea”, la Hunedoara, la tradiționalul Marș al cărții, elevii își pregătesc atent întrebările și obiectele de recuzită atunci când interviează personalitățile marcante ale orașului despre ultimele cărți citite. Elevele din clasa a VII-a de la Oradea postează pe grup un scheci amuzant cu tipuri de cititoare și filmează cu entuziasm manifestațiile de la aniversarea a 100 de ani a școlii lor. Elevii de la Arad continuă cu postările la Cărți de Top, mai mult chiar, se alătură unor campanii de pe internet #timpulsăcitim. Toate acestea le aflăm din grupul de pe facebook care continuă să funcționeze pentru al doilea an pentru informare/schimb de experiență, pe de o parte, construirea unei comunități de cititori cu scopuri comune, pe de alta.

Am reușit să atingem scopul – un mic pas spre „înțelepciunea digitală” – pe care ni l-am propus pentru Lecturiada din anul acesta? Cred că da, nu pentru că am găsit soluții definitive, ci pentru că am deschis o discuție atât de necesară pentru școala actuală, discuție la care au participat, deopotrivă, elevi, profesori și oameni cu profesii diferite, dar care au un cuvânt de spus în problemă.

Monica Onojescu